

ZAKON O UKREPIH ZA ODPRAVO POSLEDIC ŠKODE ZARADI PRENAMNOŽITVE POPULACIJE PODLUBNIKOV

BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

- (1) Ta zakon določa dodatne ukrepe za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov (v nadaljnjem besedilu: dodatni ukrepi), ki je posledica naravne nesreče žledoloma, ki je prizadel slovenske gozdove v letu 2014.
- (2) Ta zakon določa davčne ukrepe in dodatne administrativne ukrepe za poenostavitev in skrajšanje postopkov pri ukrepih za obvladovanje podlubnikov za lastnike gozdov, lastnike dreves iglavcev, ki rastejo izven gozda, lastnike gozdnih lesnih sortimentov iglavcev in državne organe ter nosilce javnih pooblastil.
- (3) Prenamnožitev populacije podlubnikov, ki je posledica naravne nesreče žledoloma, ki je prizadel slovenske gozdove v letu 2014, se po tem zakonu šteje za naravno nesrečo.
- (4) Ta zakon velja za ukrepe na območjih, ki so določena z načrtom sanacije gozdov, ki ga izdelata Zavod za gozdove Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZGS).

2. člen (subsidiarna uporaba drugih predpisov)

Za vsa vprašanja, ki niso urejena s tem zakonom, se uporablja Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč (ZOPNN), ki sistemsko ureja odpravo posledic naravnih nesreč.

3. člen (škoda zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov)

- (1) Škoda zaradi prenamnožitve podlubnikov lahko nastane zaradi:
- povečanih stroškov pri poseku in izdelavi s podlubniki napadenega drevja,
 - predčasnega poseka dreves pri sanaciji žarišč podlubnikov,
 - zmanjšanja vrednosti lesa s podlubniki napadenega drevja,
 - predčasne obnove gozdov, zaščite sadik pred divjadjo in potrebnih negovalnih del,
 - dodatnih varstvenih ukrepov.
- (2) V škodo se ne všttevajo materiali in plačilo za delo, ki ga lastnik prejme v okviru financiranja in sofinanciranja vlaganj v gozdove s proračuna Republike Slovenije ali v okviru Programa razvoja podeželja.

4. člen (ukrepi za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov)

- (1) Ukrepi za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov po tem zakonu so:
- izjeme pri gradnji in rekonstrukciji gozdnih prometnic;
 - izjeme pri zapori državnih in občinskih cest zaradi sanacije gozdov, poškodovanih zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov;
 - davčna oprostitev iz 18. točke prvega odstavka 73. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15 in 63/16, v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2) za parcele gozdnih zemljišč, ki so bile po sanitarnih sečnjah obnovljene;

- oprostitev plačila dohodnine iz 3. točke 26. člena ZDoh-2 od sredstev, prejetih za varstvena dela v gozdovih in skupinah drevja ter posamičnem gozdnem drevju na negozdnih površinah zunaj naselij zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov ter obnovo poškodovanega gozda zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov;
- zmanjšanje ali odpis prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za kmete po Zakonu o pogojih, pod katerimi se kmetom zmanjšani ali odpisani prispevki štejejo za plačane (Uradni list RS, št. 48/92 in 21/95; v nadaljnjem besedilu: ZPKZ), ki se nanaša na podaljšanje roka vložitve zahtevka za zmanjšanje ali odpis prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za kmete (v nadaljnjem besedilu: zmanjšanje ali odpis prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za kmete);
- dodatno povračilo trošarine za nakup pogonskih goriv za gozdarsko mehanizacijo.

(2) Pri ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov gre za nujne ukrepe v javnem interesu.

5. člen **(upravičenost do ukrepov)**

(3) Do ukrepov po tem zakonu so upravičeni lastniki gozdov in lastniki posamičnega drevja, ki rastejo izven gozda, ki so izvedli ukrepe, vezane na zatiranje podlubnikov ter obnovo poškodovanih gozdov, v obsegu del, vsebini del in rokih, kot je to določeno z odločbo ZGS, ki je bila izdana skladno z načrtom sanacije gozdov.

(1) Za ugotavljanje upravičenosti ukrepov po tem zakonu se uporabljajo evidence ZGS.

II. ZAGOTAVLJANJE SREDSTEV

6. člen **(zagotavljanje sredstev)**

(1) Sredstva za ukrepe iz 9. in 10. člena tega zakona se zagotovijo v proračunu Republike Slovenije.

(2) V proračunu Republike Slovenije se za prve nujne dodatne ukrepe za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov za prvo leto veljavnosti zakona iz sredstev proračunske rezerve zagotovi 250.000 evrov. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v ta namen odpre namensko proračunsko postavko.

(3) Vlada na podlagi letne ocene razvoja in širjenja podlubnikov, ki jo pripravi ZGS do konca oktobra za naslednje leto, določi obseg, način in dinamiko zagotavljanja dodatnih sredstev namenjenih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov.

(4) Ob pripravi predlogov proračunov za naslednja leta mora ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, v okviru svojega finančnega načrta zagotavljati zadosten obseg pravic porabe za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov, ki jo ureja ta zakon.

(5) Sredstva za pokritje obsega pravic po tem zakonu se tudi v prihodnjih letih zagotavlja iz sredstev proračunske rezerve Republike Slovenije.

III. UKREPI ZA UČINKOVITEJŠE IZVAJANJE SANITARNIH SEČENJ IN DRUGIH POTREBNIH DEL ZA ODPRAVO POSLEDIC ŠKODE ZARADI PRENAMNOŽITVE POPULACIJE PODLUBNIKOV

7. člen **(rok za izdajo soglasij, dovoljenj in drugih aktov)**

Državni organi ter nosilci javnih pooblastil morajo izdati soglasja, dovoljenja ali druge akte, ki so potrebni za izvedbo ukrepov za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov, v roku 7 delovnih dni od prejetja zahtevka. V primeru, da soglasje, dovoljenje, poziv za dopolnitev vloge ali drugi akt, ki je potreben za izvedbo ukrepov za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov, ni izdan v roku 7 delovnih dni, se šteje, da je soglasje dano.

8. člen
(gradnja in rekonstrukcija gozdnih prometnic)

Ne glede na določbe petega odstavka 67. člena Stvarnopravnega zakonika (Uradni list RS, št. 87/02 in 91/13) za gradnjo in rekonstrukcijo gozdne prometnice, ki je nujno potrebna za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov, velja, da se kot dokazilo o pravici graditi po zakonu, ki ureja graditev objektov, šteje overjeno soglasje lastnikov gozdov, ki imajo v lasti več kot tri četrtine površin zemljišč na trasi predvidene gozdne prometnice, pri čemer velja, da se za posamezno zemljiško parcelo v solastnini lastniki strinjajo z gradnjo in rekonstrukcijo te prometnice, če investitor pridobi overjena soglasja več kot polovice solastnikov glede na njihove solastniške deleže. Smiselno enako velja za skupno lastnino.

9. člen
(zapora državnih cest zaradi izvedbe sanitarnih sečenj in drugih potrebnih del za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov)

(1) Ne glede na določbo tretjega odstavka 74. člena Zakona o cestah (Uradni list RS, 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US in 46/15, v nadaljnjem besedilu: ZCes-1) za delno ali popolno zaporo državne ceste zaradi izvedbe ukrepov za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov, ni treba izdelati elaborata zapore ceste v skladu s predpisom, ki ureja označevanje in zavarovanje del na javnih cestah in ovir v cestnem prometu. Vloga za dovoljenje za delno ali popolno zaporo državne ceste mora vsebovati podatke o lokaciji, vrsti in obsegu del, zaradi katerih se predlaga zapora ceste ter čas trajanja zapore.

(2) Stroške ureditve zapore državne ceste v primeru sanitarnih sečenj in drugih potrebnih del za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov lastniku gozda na osnovi plačanega računa poravnava Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS. Povračilo se izvede na podlagi zahtevka lastnika gozda. Zahtevek predhodno potrdi ZGS. Podlaga za obračun so veljavni ceniki pogodbenih izvajalcev upravljavca prometnice.

10. člen
(zapora občinskih cest zaradi izvedbe sanitarnih sečenj in drugih potrebnih del za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov)

(1) Ne glede na določbo prvega odstavka 101. člena ZCes-1 za delno ali popolno zaporo občinske ceste zaradi izvedbe sanacije gozdov, poškodovanih zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov, mora vloga za dovoljenje za delno ali popolno zaporo občinske ceste vsebovati podatke o lokaciji, vrsti in obsegu del, zaradi katerih se predlaga zapora ceste ter čas trajanja zapore.

(2) Stroške ureditve zapore občinske ceste v primeru sanitarnih sečenj in drugih potrebnih del za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov lastniku gozda na osnovi plačanega računa poravnava Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS. Povračilo se izvede na podlagi zahtevka lastnika gozda. Zahtevek predhodno potrdi ZGS. Podlaga za obračun so veljavni ceniki pogodbenih izvajalcev upravljavca prometnice.

IV. POSEBNOSTI PRI UGOTAVLJANJU DAVČNE OSNOVE IZ OSNOVNE GOZDARSKE DEJAVNOSTI IN POVRAČILU TROŠARINE V ČASU PRENAMNOŽITVE PODLUBNIKOV

11. člen
(posebnosti pri oprostitev vštjevanja katastrskega dohodka v davčno osnovo)

(1) Oprostitev iz 18. točke prvega odstavka 73. člena ZDoh-2, se uporabi tudi za parcele gozdnih zemljišč, ki so bile zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov obnovljene s sadnjo ali se obnavljajo po naravni poti.

(2) Oprostitev katastrskega dohodka se izvede po uradni dolžnosti za parcele v delu, ki so po dejanski rabi opredeljene kot gozd, na katerih je bila zaradi sanitarne sečnje zaradi podlubnikov, od leta 2015 dalje, izvedena obnova s sadnjo ali naravna obnova. Do oprostitve so upravičeni lastniki gozdov, ki so od leta 2014 zaradi podlubnikov s sadnjo ali z naravno obnovo obnovili na posamezni parceli obnovili več kot 0,3 ha površine. Odstotek oprostitve katastrskega dohodka na parceli je enak odstotku površine parcele, na kateri je bila skladno z odločbo ZGS izvedena obnova s sadnjo oziroma je bila izvedena naravna obnova.

(3) Oprostitev velja za dobo 30 let.

(4) Če se zaradi prenamnožitve podlubnikov izvaja obnova s sadnjo oziroma naravna obnova na parceli več let, se podatek o zmanjšanju katastrskega dohodka sporoča Finančni upravi Republike Slovenije vsako leto, veljavnost oprostitve vštevanja katastrskega dohodka v davčno osnovo pa se šteje od leta prve uveljavitve.

(5) Ne glede na določilo prejšnjega odstavka se v primeru, da se zaradi prenamnožitve podlubnikov izvaja obnova s sadnjo oziroma naravna obnova tudi v šestem letu po prvem letu uveljavitve oprostitve vštevanja katastrskega dohodka v davčno osnovo, se za delež površine, ki je bila obnovljena, doba 30 let uveljavlja na novo, a le za površino, ki je bila v šestem letu obnovljena na novo.

(6) Podatke iz za oprostitev katastrskega dohodka ZGS po uradni dolžnosti sporoči Finančni upravi Republike Slovenije.

12. člen

(posebnosti pri oprostitvah plačila dohodnine za sredstva, prejeta za obnovo gozda in varstvene ukrepe zaradi prenamnožitve podlubnikov)

(1) Oprostitev plačila dohodnine iz 3. točke 26. člena ZDoh-2 se uporabi za vsa plačila in vrednost prejetih materialov iz naslova ukrepov kmetijske politike, ki jih lastniki ali drugi dejanski uporabniki gozdov prejmejo za obnovo poškodovanega gozda zaradi prenamnožitve podlubnikov.

(2) Oprostitev plačila dohodnine se uporabi tudi za plačila in vrednost prejetih materialov iz naslova ukrepov kmetijske politike, ki jih lastniki ali drugi dejanski uporabniki gozdov prejmejo za izvajanje varstvenih del v gozdovih in skupinah drevja ter posamičnem gozdnem drevju na negozdnih površinah zunaj naselij zaradi prenamnožitve podlubnikov.

13. člen

(vštevanje v dohodek)

Sredstva prejeta za varstvena dela v gozdovih in skupinah drevja ter posamičnem gozdnem drevju na negozdnih površinah zunaj naselij zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov ter obnovo poškodovanega gozda zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov se obravnava kot dolgoročno vlaganje v gozdarsko dejavnost, zato se plačila in vrednost prejetih materialov iz naslova ukrepov kmetijske politike za obnovo poškodovanega gozda zaradi prenamnožitve podlubnikov v primeru osnovne gozdarske dejavnosti, obdavčene na podlagi katastrskega dohodka, ne štejejo kot dohodek. Prav tako se v dohodek v primeru osnovne gozdarske dejavnosti, obdavčene na podlagi katastrskega dohodka, ne štejejo plačila in vrednost prejetih materialov iz naslova ukrepov kmetijske politike, ki jih lastnik gozda prejme za varstvena dela v gozdovih in skupinah drevja ter posamičnem gozdnem drevju na negozdnih površinah zunaj naselij zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov.

14. člen

(povračilo trošarine)

(1) Lastniki gozdnih zemljišč, ki izvajajo dela, namenjena odpravi posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov, so poleg trošarine, ki se vrača na podlagi določb 94. člena Zakona o trošarinah (Uradni list RS, št. 47/16) in Pravilnika o načinu vračila trošarine za energente, ki se porabijo za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije (Uradni list RS, št. 21/13, 54/14 in 47/16 - ZTro-1), upravičeni do dodatnega povračila trošarine za nakup pogonskih goriv za gozdarsko mehanizacijo v višini en liter na m³ skladno z odločbo ZGS posekanega lesa zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov.

(2) Podatke o m³ skladno z odločbo posekanega lesa iz prejšnjega odstavka tega člena na zahtevo lastnika gozdnega zemljišča brezplačno pripravi ZGS.

15. člen

(zmanjšanje ali odpis prispevkov)

(1) Ne glede na prvi odstavek 3. člena ZPKZ, se prispevki zavarovancem, katerih kmetija ima več kot 50 odstotkov katastrskega dohodka od gozdov in so zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov od leta 2014 naprej posekali več kot 100 odstotkov desetletnega načrtovanega možnega poseka, lahko zmanjšajo ali odpišejo za obdobje petih let, če je lastnik izvedel ves posek napadenega drevja in izvedel vse ukrepe za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov skladno z odločbo ZGS.

(2) Oceno škode na poškodovanih površinah poda ZGS. Škoda se izrazi v odstotku glede na letni katastrski dohodek posamezne gozdne parcele in je enaka odstotku zmanjšanja rastnega potenciala gozda. Prag za priznavanje zmanjšane rastnega potenciala gozda od katerega dalje s priznavajo oprostitve je zmanjšanje rastnega potenciala za več kot 25 odstotkov.

(3) Ne glede na 9. člen ZPKZ lahko zavarovanec na pristojni davčni organ vloži zahtevo za odpis ali zmanjšanje prispevkov v dveh letih od izdane odločbe ZGS o sanitarni sečnji zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov.

V. KONČNA DOLOČBA

16. člen

(uveljavitev zakona in začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.